

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Approbandorum Bipartitum

Unczovsky, Marianus

Coloniæ Agrippinæ, 1693

Quæstio XXXIII. Continuatur eadem materia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37308

dam esse admonitionem, admonendi
nè crimen illud committatur sub pena
Excommunicationis ipso facto in-
currendæ. III°. Quando fertur Excom-
municatio Generalis pro futuris cul-
pis à jure seu Canone. IV°. Quando-
lietum est commissum in præsentia jo-
dicis pro Tribunal Seditis, tunc
namq; sine ulla admonitione censetur
contumax. V^o. Quando is qui excom-
municat aut censurat est Executor &
non Judex, nam tunc non requiritur
hujus Executoris admonitio, sed suf-
ficit admonitio ab illo facta qui man-
datum ei dedit ferendi Sententiam.

QUÆSTIO XXXIII.

Continuatur eadem materia.

Vicar. **D**Esidero ut declares in quibus casibus contingat Ex-
communicationem esse nullam.
S. Nulla est (conformiter ad supra dicta) si feratur in Infantem, furiosum,
mente captum, non Baptizatum, ex-

emp.

emptum per Privilegia. Item Nulla est
siferatur à non Judice, à furioso; item
nulla est si feratur ex vi & metu cadē-
te in constantem Virum: Nulla item est
siferatur à Judice usu Jurisdictionis
privato; Nulla etiam est si feratur à Ju-
dice intruso; item nulla est ubi is in quē
fertur, Excommunicantem pro suo Ju-
dice non agnoscit; etiam Nulla est à
Delegato contrà intentionem dele-
gantis lata, item Nulla est quando fer-
tur post legitimam Appellationem.

V. Quare?

S. Quia per Appellationem suspensa
est Judicis jurisdictione.

V. Sed quando censetur esse legitima
Appellatio?

S. Quando Causa Appellationis talis
est, ut reputetur sufficienter probata;
& quando non sit in Causa fidei, vel
quando talis appellatio lege aut statu-
to non prohibetur; propter primum
Excommunicatus ob Hæresim appel-
lare non potest; propter secundum
ap-

appellare non potest Religiosus, nē si
cundūm regulam corrigatur c. 2.4.
nōstrā de Appellat: ubi autem Appel-
latio frivola est non annullat Sente-
tiam.

V. Non occurrit ultrò aliquis casus in
quo Excommunicatio habetur pro mali-
oribus. Etiam Excommunicatio tunc null
est, quando in Senten. Excomm. ex-
pressus est error intolerabilis, ut si dī-
ceretur: Excommunico Te nisi prota-
li Hæretico celebraveris &c. item null
la est quando in Sententia exprimitur
Causa notoriè injusta.

V. Declara nunc quot modis censem
tur Sententia Excommunicationis in-
justa?

S. Juxta Canonist: tribus modis: Iº. (*suprà dixi*) quando ex malo animo
procedit, id est non ex Zelo justitiae,
sed ex odio, quāmvis Causa sit justa,
tunc proinde peccat Excommunicans,
licet Censura lata teneat. II. Fit ius tu-
ti ex defectu Ordinis juridici non serva-
ti,

ti, ut quando fertur ex bono quidem
animo & Causa justa, sed non adhibi-
tata trinā Canonica vel unā saltem com-
petente admonitione coram Personis
idoneis, estò (juxta præmissa) secùs
facta, valida sit, dummodò tamen ser-
vetur Ordo Substantialis Juris.

V. Estnè tamen assigualibilis aliquis ca-
sus, in quo Excommunicatio valorem
non habet, non præmissâ Canonica
admonitione?

S. Exprimitur unus casus cap: *Statuimus*
de Sent. Excomm. in 6. Quando videli-
cet quis Excommunicat participantes
cum Excommunicato à se, talis nam-
que Excommunicatio sine prævia Ca-
nonica admonitione ipso jure est ir-
rita.

V. Declara tertium modum quo Sene:
Excomm: fit injusta?

S. Injusta fit IIIº modo ex defectu Cau-
sa, quando Causa licet sit præsumpta,
non tamen est prolata juridicè; an au-
tem tunc Censura lata, etiam haben-
da-

da sit pro nulla, consuluntur Theologi; qui ligamen Censuræ non admittunt ideo quod Causa subsit in reprobisè: aut quod in foro Conscientiae privato talis Causa intercesserit; non sit juridicè probata, Judex quo procedat secundum allegata & probata.

V. Demus casum quod Causa probatur in Judicio, in re tamen vera non adsit, eritne tunc Censura valida? S. Respondet *Filius*. cum alijs quodlibet tunc in foro Conscientiae Excommunicatione non incurritur, cum fini peccato mortali Excommunicatione persistere non possit, nihilominus aeternandum Scandalum, & ne Excommunicatus videatur Ecclesiam contemnere Sententia illa in publico servi debeat; alias Censuratus Excommunicationis Sententiam in foro extenso violasse presumetur, & irregulariter judicabitur, aliasq; pœnas incurrit, quæ in non observantes rigorem Sententiae Ecclesiastice ferri solent.

U. Scies utiq; quænam sint Causæ excusantes ab Excommunicatione aliàs Censuræ capacem?

S. Scio communiter triplicem assignari: nempè ignorantiam item Impotentiam naturalem aliquid faciendi, quod aliàs sub Excommunicatione præcipitur: Deniq; necessitatem aliquid operandi per quod Sententia Excommunicationis violatur, sive proveniat ex metu mortis, sive infamiae &c.

U. Ergo ignorantia quæ à mortali excusat, etiam ab excommunicatione excusabit, & è contra?

S. Ità est; hinc deduco, quòd sicut ignorantia crassa vel affectata non excusat à mortali, ità neque excuset à Censura, ac proinde percutiens Petrum Clericum, quem ex crassa vel affectata ignorantia nescit esse Clericum, excommunicationem incurrit.

U. Sempernè?

S. Adnotatur unus casus in quo ignorantia crassa excusare possit à peccato,

vi-

videlicet quando Sententia à Jure
ab homine proveniens, & puniens al-
quid sub Censura habet adjunctas tales
particulas: consulto vel ausu temerari
violaverit &c. An autem tunc etiam
ignorantia affectata excusat? (quid
quid dicant alij) sentio ipsam utsq.
directè volitam non excusare.

V. Adduco Ignorantiam invincibilem
S. Hæc semper excusat à Censura: quia
re si quispiam sciat v. g. esse Clericum
sciatq; prohibitam esse Clerici per-
sonem, si tamen ignoret invincibili-
ter latam esse Censuram contra per-
tinentem, licet percutiens peccat
peccatō Sacrilegij, non tamen incurrit
Censuram.

V. Proponè in Exemplo quod im-
potentia five Physica five moralis excu-
set ab incursu Censuræ.

S. Sit pro exemplo: si Excommuni-
catio feratur in aliquem, nisi debitum
intrà Mensem solverit, qui tamen to-
to illo tempore non habet unde solva-

w

vel si habet, nihilominus solvere non potest absq; gravi suo incommodo, ut contingere si quispiam cogeretur sub Excommunicatione aliquid restituere, non posset autem sinè longè majori damno, aut detimento Bonorum Superioris Ordinis: adeoq; sicut non peccaret mortaliter non restituendo, ita neq; Censuram incurreret.

V. Demus casum quod ante finem praefixi temporis sit solvendo, licet ab initio non fuerit.

S. Incurrit Censuram, nisi solvat; similiter si ab initio fuit solvendo, licet postea ante finem temporis praefixi reddatur impotens ita *Filiu*c. cum alijs.

V. Quomodo intelligis *necessitatem* ab

incursu Censuræ excusare?

S. Intelligo, quod necessitas faciendi aliquid ob gravem metum v. g: mortis vel infamiae, quotiescunq; excusat à culpa & observatione Legis Ecclesiastica, toties etiam excusat à Censura?

V. Sed quando excusat ab observatio-
ne Legis humanæ?

S. Quan-

S: Quando coactio seu necessitatio
la, non fit in contemptum fidei
Ecclesiastice potestatis.

V. Ergo si quispiam Tyrannus incu
ret metum mortis Sacerdoti, ut cele
bret coram Excommunicatis, idque
ad ostendendum, vanam vel nullam
esse potestate Ecclesiae in Censu
ferendis, tenebitur tunc Sacerdos no
solùm sub mortali sed etiam sub pen
Excommunicationis non celebrare?

S: Tenebitur, alioquin reputabitur
contemptor Ecclesiastice potestatis.
V. Audire desidero quot & quibus mo
dis auferatur Censura Excommuni
cationis?

S: Non multiplicabo modos auferen
di, quia adverto quod auferatur pa
solam Absolutionem.

V. Non per mortem illius qui Censu
ligatus erat, quando cum signis Form
tentiae decessit?

S: Non; alioquin absolutione non
geret post mortem quoad effectum

fruendi suffragijs Ecclesiæ , & sepul-
turā Ecclesiasticā.

V. Nunquid mortuus est extrā Jurisdi-
ctionem Ecclesiæ propriè loquendo ?
S. Propterea etiam non absolvitur à
Censura directe, sed indirecte, con-
cedendo ei quoad animam, ut possit
participare de suffragijs Ecclesiasticis,
& quoad corpus, ut possit Ecclesiasti-
ca Sepulturā gaudere.

V. Saltē affirmabis quod tollatur per
emendationem aut Pœnitentiam Rei
non amplius contumacis, & condig-
nare eū Satisfaktionem ?

S. Etiam post emendationem & satis-
factionem Reus dicitur absolwendus,
non ergo tollitur præcisè excomuni-
catio per sublationem Contumaciæ,
aut per emendationem seu satisfactio-
nē illi qui excommunicationi subjacet.

V. Contumaciam esse causam Existen-
tiæ ipsiusmet Censuræ quis negabit ?
igitur ablatâ per emendationem Con-
tumaciæ, tolletur Censura.

A:a

S. Nun-

S: Nunquid culpa est causa pœnae,
tamen hæc durat sublatâ culpâ? pra-
cedit itaq; Contumacia Censuram;
tamen ipsa extintâ adhuc Censura
durare potest, & durat, donec tribus
tur absolutio, hinc ratio principalis.
durationis Censuræ est negatio ab-
lutionis, quæ pendet quidem à Co-
tumacia tanquam à causa in fieri, nu-
tamen necessariò in conservari.
V. Existimo tamen Censuratum
quando absq; ulteriori expressa ab-
lutione tacite absolvi.
S: Verum est si censura non sit lata
solutè, sed sub conditione de futuro
v. g. *absolvo Te si intrâ annum factum*
feceris, tunc namq; expletâ conditione
Reus censembitur absolutus, neq; ha-
bolutio aliquam involvit implicati-
onem, quia sicut censura potest fieri
sub conditione de futuro, ita & ejus
absolutio.

V. Videtur mihi quod saltē per mo-
tem ferentis tollatur Censura?

S.N.

S. Nec per hanc : quia Censura quoad durationem non pendet à vita vel Jurisdictione ferentis illam , sed tantum quoad fieri ; præterquam quod id clare colligatur ex c. si Episcopus 40 .

V. Possuntne absolvere à Censura jurisdictione non reservata , etiam Parochi ?

S. Non tantum hi , sed etiam omnes illi qui possunt absolvere à mortalibus (nisi in Censuris fiat aliqua specialis exceptio .)

V. Quos putas absolvere posse ab Excommunicatione reservata à Jure vel ab homine ?

S. Existimo hanc absolutionem spectare ad Authorem illius , vel Successorem aut Superiorem Excommunicantis aut ab eo delegatum , conformiter ad dicta de Absolut: à reservatis .

V. Etiamne absens localiter validè à Censura absolvi potest ?

S. Sicut absens Censurâ ligari potest , ita & ab ea absolvi .

V. Igitur Confessarius comperiens se

Aa.2. ma-

malè absolvisse Pœnitentem à Censuris, poterit post obtentam facultatem absolvendi, absolvere ab illis absenti. S. Poterit; siquidem absolutio à Censuris non solùm ferri potest in abstem, sed etiam ignorantem & existentem in mortali peccato; præterea n̄ ipsum absolveret esset in causa ut Pœnitens privaretur Ecclesiæ suffragij. Vi: Bonac. de Pœnit. Disþ: 5. q. 7 pñc. 6. n. 1. Suar. Navar. Filliac. & alios. V. Recensē modos quibus absolutio Censuris fieri possit. S. Potest fieri vel purè & simpliciter absolvo Te a vinculo Excommunicatus quam incurristi ob talem Causam. vel conditionatè, etiam sub conditione de futuro; item ad cautelam, quæ absolutio est extraordinaria ex benignitate Ecclesiæ in favorem Excommunicatorum introducta quando dubitatur de valore Censuræ, sive subest suspicio vel dubium an aliquis Censuram incurrerit, & tunc absolvi solet sub con-

ditione v.g. *absolvo Te à Censura Excommunicationis si indiges, vel si eam incur- risti ob tale crimen &c.*

V. Nonnè interdum præmitti solet ab-
solutio à Censuris, etiamsi nulla adsit
suspicio Censuræ contractæ?

S. Solet sub his terminis: *Absolvo te à
vinculo Excommunicationis suspensionis
& interdicti, in quantum possum & tu
indiges, & hoc ad vitandam irreveren-
tiam, si forte Pœnitens in occulta es-
set Censura, vel ad vitandam irregu-
laritatem, in eadem suppositione, si
Pœnitens ordinandus esset, vel ad vi-
tandam invaliditatem, si Pœnitenti
conferendum esset Beneficium Eccle-
siasticum &c.*

V. Quando datur absolutio ad reinci-
dentiam?

S. Tunc (& quidem propriè dicta)
quando datur cum certa conditione,
quam nisi absolutus intrâ præfixum
tempus, vel quamprimum commodè
potest adimpleat; v.g. Ordinario se si-

Aa 3 stat,

stat, vel parti læsæ satisfaciat, in eam
den vel potius similem Censuram de-
nuo incidat.

V. Essetnè absolutio ad reincidentem
si daretur in ordine ad certum effec-
tum v.g. ut Excommunicatus tali
possit &c.

S. Hæc absolutio si dicatur esse talis
dicitur solùm *impropriè* quia est potius
quædam dispensatio ut actus subdi-
stat, non obstante impedimentoo Ce-
nsuræ, à qua tamen dispensatus simpliciter
non liberatur ideoq; nec prope
reincidit; talis proinde absolutio fré-
quenter tribuitur tantum ad cautela-
ritatem: si forte Censuræ ligatus es ad effectum
etalem consequendam duntaxat te ab-
solvimus.

V. Sumus in materia absolutionis
vinculo Excommunicationis, quam
an Clericus à Censuris absolvere ve-
leat?

S. Dubium non est, si alioquin ad in-
rendas Censuras jurisdictionem habo-

at, cum illius sit solvere cuius est ligare.

V. Intelligo Clericum simplicem.

S. Etiam talis in defectu Sacerdotis saltē in articulo mortis poterit absolvere à Censuris; nam Ecclesia pia Materratione charitatis quā amplectitur suos subditos & præcipue Pœnitentes ipsisq; procurat quæ proficia sunt, vult quoq; ut eisdem tribuantur conducentia ad bonum ipsorum Spirituale, adeoque ut in Articulo mortis absolvantur etiam à Simplici Clerico jurisdictionem non habente, siquidem hoc maximè conducit ad bonum Spirituale fidelium.

V. Adverte quod Sac. Conc. Trid. loquens de ijs qui in Articulo mortis possunt absolvere nominet tantum Sacerdotes.

S. Loquitur Sac. Concil. de absolutione Sacramentali in ordine ad peccata reservata, & ideo nominat tantum Sacerdotes, qui sunt capaces ejusmodi

A a 4

fa-

facultatis, unde sicut Ecclesia concedit
hanc facultatem Sacerdoti simplici
quia est illius capax, ita quoque facul-
tatem absolvendi à Censuris in articulo
mortis Clerico simplici, quia talis
facultatis est capax.

V. Quomodo capax? siquidem facul-
tas absolvendi à Censuris pro articulo
mortis est concessa ab Ecclesia in hunc
finem, ut Pœnitens absolvi possit
peccatis?

S. Nonnè accidere potest, quod Pœni-
tens absolvi posset à Censuris, etiam
mon posset absolvi Sacramentaliter
peccatis, ergo absolutio à Censuris
ut pote non necessariè conjuncta cum
absolutione Sacramentali, non eli-
tantum in finem specificatum.

V. Si præfatæ absolutiones sunt sepa-
rabilis assigna tempus, in quo possit
impendi absolutio à Censuris extra Sa-
cramentum Pœnitentia.

S. In illo tempore, quo Pœnitens ami-
sisset usum rationis, & dubitaretur an

non

non esset innodatus Censurā aliqua? sicut enim tunc illi Sacramenti Pœnitentiae incapaci posset ministrari Sacramentum Extremæ Unctionis, ita pariter impendi absolutio à Censuris, que utpotè concessa in favorem animæ, debet ampliari ita, ut possit in ijs omnibus in quibus prodeesse potest; Præterea loquendo de moribundo non solum habenda est consideratio præfati Sacramenti, verum etiam necessitatis, nam homo absque absolutione à Censuris, non est capax Ecclesiasticæ Sepulturæ, & quævis secundum aliquos si decebat in gratia sit capax suffragiorum Ecclesiæ, secundum alios tamen dicitur non esse capax, adeoq; ut certò ipsi consulatur, sic interpretanda est mens Ecclesiæ, quod videlicet facultas absolvendi à Censuris in articulo mortis sit concessa cuicunq; capaci, & consequenter etiam Clerico Simplici.

V. Demus casum quod aliquis vinculo

Aa 5

Ex-

Excommunicationis ligatus, & in Article mortis constitutus abjiciat contumaciam petatq; absolvit, potenter ipsi tribui absolutio à Censura, si non esset dispositus pro recipienda Absolutione Sacramentali ob pravam voluntatem, ut quia v. g. inimico ignorare non vult &c.

S. Facile deduci potest ex supra dicto quod absolvit poterit, tunc enim ipsum absolvit non posset, quando facultas esset limitata ad absolvendum Censuris tantum in Sacramento Pénitentiae; Cæterum si non adhuc huiusmodi limitatio, & sit pénitentia extrinseca id est humiliatio ac recessus Contumacia, defectus Pénitentiae extrinsecæ non impedit absolutionem à Censura, idcirco Petens in adducto casu ab Excommunicatione absolvietur absolvendus.

V. Dic mihi quænam sint solennitates in absolutione à Censuris observandas
S. Debet Pénitens regulariter loquen-

do petere absolutionem non quidem
de necessitate, sed ex decentia & con-
gruitate: ut coll. ex r. Per tuas 40. de
Snt. Excomm. nisi gratiam absolutionis
imploret, non debet audiri, nè Sententi-
am Ecclesiasticam contemnere videatur.
V. Nonnè etiam præstare debet jura-
mentum de non committendo ampli-
ù tale delictum, ob quod fuit Censu-
rā ligatus?

S. Debet;

V. Scies utiq; quòd quando concedi-
tur facultas absolvendi ab Excommu-
nicatione aut Censuris reservatis, ab-
solutio impendenda sit *juxta formam*
Ecclesiae?

S. Scio & benè adverto quidnam insi-
nuet *lyjuxta formam* (prout exprimi-
tur in cap: De cætero 11. cap. Quamvis
de Sent. Excomm.) videlicet quòd à Pœ-
nitente exigi debeat juramentum de
parendo mandatís Ecclesiae; neq; ob-
liviscor alterius obligationis pariter
sub juramento (quando eam impone-

Aa 6

re

re est necesse) nempè præsentandi se illi ad quem de jure spectat absolutio; horum autem juramentorum unum ad alio esse diversum colligitur ex *cit. cap.*
De cætero ut rectè observat. Tabien.
Cens. cap. 19. §. 5. n. 2.

U. Etiamnè dictum juramentum exigendum est in absolutione à Censori v. g. Excommunicatione ad cautelam.
S. Etiam, dummodo Excommunicatione sit justa, prout habetur in *cap. Cum contingat §. Verum. de offic. deleg.* ubi statutur eum, qui allegat injustitiam Excommunicationis, si Excommunicator instet, quòd justè Excommunicatione verit, debere priùs absolviri antequam audiatur juxta formam Ecclesiæ; si autem est quòd hæc absolutio sit ad cautelam, quia excommunicatione est dubia, & tamen impendenda est juxta formam Ecclesiæ, adeoq; debet exigere juramentum.

U. Sed qualiter aut sub qua forma?
S. In absolutione privata sufficit si ser-

vetur forma substantialis juramenti,
in absolutione verò publica exigendū
est juramentum solemnē, prout
videlicet potest in cit. cap. Quamvis de Sent.

Excomm.

V. Suppono quod dictum juramentum
de parendo &c. sit exigendum solum
tunc, quando Censura est contracta
ob graviora Crimina.

S. Sic Sentio: v. g. in absolutione ab
excommunicatione ob Clerici percus-
sionem, vel à Casibus Bulla Cœnæ, uti
exhibit §. Ceterum ubi habentur se-
quentia: à predictis Sententijs nullus per
alium, quam per Romanum Pontificem
nisi in mortis articulo constitutus, nec eti-
am tunc, nisi de stando mandatis Eccle-
sie & satisfaciendo cautione praestitâ ab-
solvi possit &c.

V. Si dictum juramentum non exiga-
tur, valebitne tamen absolutio?

S. Videtur certum, quod si absolvens
non exigat juramentum de presentan-
do se, seu comparendo coram Supe-
riore,

tiore, absolutio nihilominus valeat, quamvis graviter peccaret absolvens ut potè violans præceptum Ecclesiæ re gravi; similiter existimo quod absolutio à Censuris extrâ Bullam Cœnæ reservatis sit valida, etiamsi non exigitur juramentum de stando mandatis Ecclesiæ, quia tale juramentum ex consuetudine Ecclesiæ introductum est, ut habetur in cap. Cùm desideres ad Sent. Excom. non tanquam pertinere ad substantiam absolutionis, sed ad frenandam malitiam, & ad manutendam severitatem Ecclesiasticæ disciplinæ, adeoq; qui renueret tale juramentum præstare, posset absolvi, & opinio afferens absolutionem esse nullam, nisi tale juramentum exhibeat, meritò reprobatur.

V. Cur interposuit illy à Censuris extrâ Bullam Cœnæ reservatis?

S. Ideo, quia pluriñ DD. afferunt absolutionem à Casib⁹ Bulla Cœnæ (non præstito juramentō) fore nullam;

quam-

quamvis adhæream Sententiæ docen-
tium, absolutionem fore validam, e-
tiam si non exigatur præfatum jura-
mentum.

V. Nunquid per Cautionem juratori-
am datur intelligi ipsum juramentum?
S. Sic est: neq; Sedes Apostolica aliud
exigit, quām promissionem juramen-
to firmatam; quid autem ultrà in ab-
solutione ab Excommunicatione ob-
crimen Hæresis exigendum sit? vide-
antur litteræ Apostolicæ Innocentij IV.
qua incip: *Cum per vestras & Alexandri*
IV. qua incip: *Super extirpatione.*

V. Proferas verba significantia remo-
tionem Excommunicationis.
S. Hæc unicuiq; facile occurrent, qua-
lia essent sequentia: in Ecclesiæ com-
munionem te recipio, vel restituo te
Sacramentis Ecclesiæ & communioni
fidelium &c. communis tamen Abso-
lutionis forma hæc est: *Ego Te absolvō*
a vinculo Excommunicationis, quam ob
*hanc vel illam Causam incurristi (speci-
ficantur).*

ficando causam) & restituo te Sacra-
mentis Ecclesiae & communioni Fidelium
in nomine Patris & Filii &c. Quamvis in
rigore sufficeret dicere : absolvo Te ab
omni vinculo Excommunicationis ut
docent communiter Canonis : imo se-
cundum eosdem & conformiter ad ali-
bi dicta (quidquid dicat Sylvester) suf-
ficeret ad valorem dicere absolvotecum
intentione absolvendi à Censura, quæ
admodum illa verba sola sufficiunt ad
impendendam validè absolutionem à
peccatis.

V. Quæ dixisti sufficiunt ad formam
essentialē absolutionis, quid autem
sentis circā formam accidentalem?
S. Hæc facilè patebit aspicienti Ritu:
aut libellos eorum qui diversas for-
mulas Absolutionum collegerunt &
in lucem dederunt.

V. Quæro dic mihi an is qui signa Pa-
nitentiæ exhibuit possit post mortem
à Censuris absolvī?

S. Poteſt: ut habeatur in cap. A nobis.
de Sent. Excomm. V. Sed

V. Sed quod testes requiruntur ad testificandum de signis Pœnitentia? S. Sufficit unicus: versamur enim in ijs, quæ non sunt alicui præjudicialia, pro quibus sufficit unicus testis. V. Possetne autem in tali casu à quo cunq; impendi absolutio? S. Si non possit haberi recursus ad eum ad quem de jure pertinet absolutio, poterit à quocunq; absolviri. V. Declara quid contineatur in forma Ecclesiæ consueta, quoad defunctum absolwendum. S. Habetur expressum in dicto cap. A nobis & cap. finali de Sepulturis. item Ritu. Rom. Tit. de Pœnit. Sacram. cum hoc complemento, & affectu S. Matris Ecclesiæ: Da quæsumus Domine animæ Famuli Tui N. quem Excommunicationis Sententia constringerat refrigerij sedem, quietis beatitudinem & superni luminis claritatem, Per Christum Dominum nostrum.

QUÆ-

